

Смаглій В. М.

Одеський національний морський університет

РЕАЛІЗАЦІЯ ЯДЕРНОГО КОНЦЕПТУ WORD У НАУКОВІЙ КАРТИНІ СВІТУ

У статті аналізується реалізація ядерного концепту WORD, що є складовою комплексного концепту WORD/LANGUAGE/SPEECH, та порівнюються його відмінності у порівнянні з наївною картиною світу. Проведений компонентний аналіз іменника word виокремлює певний пучок сем, що експлікують його дефініційні ознаки. Ядерна зона поля складається із тлумачних статей word, сформованих із матеріалів аналізованих у виборці лексикографічних джерел. Відповідні статті отримують статус ядерних. Дефінуючи наукове поняття word, фахові словники виокремлюють певні складники змісту його термінологічного позначення (ми позначаємо їх як семи номінативної одиниці word). Проаналізуємо ці семи, які експлікуються дефініційними ознаками – словами і словосполученнями, що входять до тлумачення номінативної одиниці word. Розбіжності між науковою і наївною англомовною картиною світу вражаючі. Ядро вербального поля концепту WORD, яке в наївному сприйнятті є сукупністю більше десяти різних, хоча і взаємопов'язаних, смислових згустків, в науковому сприйнятті виявляється «глухим» до абсолютної більшості цих смислових згустків, залишаючи їх поза межами рефлексії як феноменів, що споріднені із лінгвістичним поняттям слово/word. Таким чином наукове і наївне трактування поняття word співпадають менше ніж на одну десяту, спільним виявляється лише: слово є мовна одиниця у єдності форми і значення. Повертаючись до загальної характеристики ядерної зони поля WORD, нагадаємо, що ця зона конституюється статтями чотирьох фахових джерел. А дивлячись на межу ядерної зони, бачимо, що вона є різною у кожного із конститuentів. В половині випадків ця межа є чіткою і непроникною, такою, що відокремлює відповідну словникову статтю у самостійний і самодостатній комунікативний продукт.

Ключові слова: морфема, лексема, мовна одиниця, дефініція, семема, ядерна зона, концепт.

Постановка проблеми. Аналізований далі сектор WORD номінативного поля комплексного концепту WORD / LANGUAGE / SPEECH містить передусім статті, в яких наведено тлумачення номінативної одиниці word, вони формують ядро відповідного поля, а також статті, до яких відсилають посилання і які утворюють периферію і маргінальну зону такого поля. Посиланням є слово/словосполучення в дефініційній статті словника, яке виділене певним шрифтом. Згідно регламенту словника (що експлікується в передмові до нього) такий шрифтовий акцент інформує користувача про те, що у вокабулярі даного джерела є окрема словникова стаття із відповідним заголовним словом. Посилання частіше за все є внутрішніми, тобто такими, що відсилають до статей цього ж словника. Іноді реєструємо і зовнішні посилання, які згадують публікації науковців у інших виданнях, із наданням відповідних бібліографічних даних або без них.

Аналіз останніх дослідження. Розпочинаючи дослідження вербалізованого комплексного кон-

цепту WORD / LANGUAGE / SPEECH із аналізу ядерної зони номінативного поля субконцепту WORD, одного із трьох конститuentів зазначеного комплексного концепту. Починаючи цю наукову розвідку, звернімося до витоків лексичної семантики одного із трьох ядерних компонентів поля, а саме до лексеми word. Спираючись на тезу, висловлену Ю.О.Карпенком: «Кожне мовне явище має свою історію (діахронія) і своє місце в системі мови (синхронія)» [1, 77], розглянемо передусім діахронічну площину досліджуваної одиниці. Для цього мусимо заглибитись у доісторичні шари функціонування мови як засобу спілкування. М.П.Кочерган пише: «Можна припустити, що 2-3 тисячі років до н.е. існувала спільна мова-основа (індоєвропейська прामова)» [2, 61]. Англійська мова є одним із багатьох нащадків цієї прамови. Її лексикон являє собою складне мереживо мовних одиниць, що потрапили в сучасну англійську довгими і звивистими шляхами.

Формулювання мети статті. Метою статті є аналіз вербалізованого концепту WORD та його реалізація у науковій картині світу.

Виклад основного матеріалу. Різні фахові словники пропонують тлумачні статті номінативної одиниці *word* різного ступеню деталізації, а відповідно і текстового обсягу (граничні показники довжини відрізняються у десятки разів: від 36 слововживань в ODLT до 798 в Crystal). Ці статті сукупно утворюють **ядро** номінативного поля **WORD**.

Цікаво, що короткі статті ODLT і EL&L (із обсягом у 36 і 182 слова, відповідно) є чітко структурованими, кожна членує дефініцію на 2 складові, про що свідчить нумерація 1 і 2. Щоправда зміст цих дефініцій у двох словниках не є ідентичним.

The Online Dictionary of Language Terminology (ODLT) стверджує, що *слово/word* є: 1. *значеннєвою звуковою одиницею* [a sound or a combination of sounds that form a meaningful element of speech] і 2. його *графічною презентацією* [one of the above when written or printed]. Тобто в трактовці ODLT *слово* – це звукова чи графічна значеннєва одиниця мовлення.

Encyclopedia of Language and Linguistics (EL&L) натомість стверджує, що *слово/word* в будь-якому прояві є або *лексичним словом* або *граматичним словом* [a word constitutes in any given instance either a lexical word or a grammatical word]. Його стаття виокремлює 2 значення *word*: 1. *слово* – це *одиниця граматики* [one of the fundamental units of grammar] і 2. *слово* – це *усна чи письмова одиниця значення* [the realization in terms of sound or writing of the elements of meaning]. Вочевидь трактування фаховим словником EL&L номінативної одиниці *word* є більшим за обсягом, по суті, «поглинаючи» обидва значення, зафіксовані в ODLT, об'єднавши їх, і виокремлюючи ще одне значення: *слово* – це *граматична одиниця*.

Згадані статті традиційно містять ілюстрації [a meaningful element of speech, e.g. *dog*]; [*dreamed, dreamt...* as the past tense of the verb *dream*]. Один із словників (ODLT) до статті додає етимологічну довідку стосовно прото-германського походження терміну *word* [the term derives from the Proto-Germanic **wurdan*, *word* and, ultimately, from Proto-Indo-European **were-*, to speak or say]. Цим статті ядерної зони номінативного поля концепту **WORD** в словниках ODLT і EL&L обмежуються.

Інакшу картину представляють собою статті фахових довідників, що більш розлого викладають інформацію. Це словник Д.Кристалла (Crystal) та словник Routledge (обсяг їх статей *word*, відповідно, 798 і 248 слів). Роблять це вони у специфічний спосіб, а саме: не пропонуючи одного чіткого дефініційного визначення, щό є *слово*

(*word*). Натомість ці спеціалізовані словники спочатку розмірковують стосовно традиційного, *не наукового* вживання терміну *word* (яке, згідно їх твердження, є інтуїтивно зрозумілим): див., наприклад, [the term used intuitively in everyday language...; a unit of expression which has intuitive recognition by native-speakers], після чого переходять до *наукового* тлумачення терміну, одразу ж акцентуючи численність і негомогенність таких тлумачень: див.: [numerous linguistic attempts at defining the concept (*word*) are not uniform, remain controversial...; several difficulties in arriving at consistent use of the term...; terminology varies]. Протиставлення не наукового (традиційного) тлумачення [regular definitions] та наукового розуміння терміну *word*, експлікує дискусійність останнього через такі дефініційні ознаки як [difficulties, problems, differentiations, discussion], Девід Кристалл зазначає, що певні науковці взагалі відмовляються від терміну *word* на користь термінів *morpheme*, *lexeme*, *formative*.

Дефінуючи наукове поняття **word**, фахові словники виокремлюють певні *складники* змісту його термінологічного позначення (ми позначаємо їх як *семи* номінативної одиниці *word*). Проаналізуємо ці *семи*, які експлікуються *дефініційними ознаками* – словами і словосполученнями, що входять до тлумачення номінативної одиниці *word*.

Це передусім базовий смисловий складник – *одиниця*, вербалізаторами цієї семи виступають дефініційні ознаки [unit], [element], [segment], які використані в словникових статтях у сполученнях [basic element of language; fundamental unit; linguistic unit; smallest segment]. Атрибутивні компоненти цих словосполучень визначають статус *одиниці* і її розмір: це *основна, фундаментальна мовна одиниця*. В залежності від ракурсу розгляду *слово* визначається як *найменша* виокремлювана одиниця звукового/графічного ряду, як *найменша* граматична одиниця, як *найменша* складова речення: [smallest segment of sound that can be isolated], [grammatical unit], [the smallest possible sentence unit].

Білатеральність *слова*, тобто *єдність* матеріальної *форми* і ідеального *значення* в наукових тлумаченнях номінативної одиниці *word* відбита, хоча і не повсюдно і з переважною увагою до *формального* боку слова. Порівняймо, щό саме відзначається в лексикографічних тлумаченнях стосовно *форми* слова. *Сема фонетична форма*: *слово* – це *звуковий* сегмент, виокремлений *наголосом* і маркований власними *межами* у вигляді *пауз* або *кликів*: [segment of sound that can be isolated by

boundary markers...; a sound or a combination of sounds that can be isolated by word accent, pauses, clicks]. Графічна форма слова, згідно дефініціям, також передусім експлікована її межами – пробілами з обох боків відповідного сегменту графічного ряду: [on the graphemic level (isolated) by blank spaces...; when written or printed usually shown with a space on either side of it].

Водночас сема значеннєва складова слова як лінгвальної одиниці експлікується побіжно: *word* [the smallest independent carrier of meaning; meaningful element of speech]. Лише через поглиблений дефініційний аналіз можна також виокремити сему значення в наступному ланцюжку: *word* [a unit of expression] → *expression* (у загально-мовному тлумаченні) [the process of making known one's thoughts or feelings] → *thoughts* = *ideas* < → *meaning* [*ideas* that is conveyed by a word]. Кінцева ланка у наведеному дефініційному ланцюжку – *meaning*. Отже маємо право висновувати: *word* [a unit of expression] = [a unit of meaning].

Цікаво, що наукове тлумачення, відбите в спеціальних словниках, іноді взагалі спростовує валідність визначення слова як одиниці значення. Так, Девід Кристал в своєму *Словнику лінгвістики і фонетики* пише: «Regular definitions of words as 'units of meaning', or 'ideas' are of no help, because of the vagueness of such notions as 'ideas'». Відверто кажучи, аргументація Д.Кристала стосовно того, що «традиційному визначенню слова як 'одиниці значення або думки' перешкоджає неясність самого поняття 'думка' (*idea*)» не звучить занадто переконливо, адже пояснюючи, що таке *idea*, загально-мовний словник Oxford пише, що це є [mental impression, concept, notion, thought]. Словник American Heritage також показує нерозривний зв'язок *idea* і *meaning* [the denotation, referent, or *idea* associated with a word or phrase: How many meanings does the word "dog" have?]. Варто згадати вступну фразу із статті *word* словника Routledge про те, що слово інтуїтивно сприймається в повсякденній мові як базовий елемент мови, проте численні лінгвістичні спроби визначення терміну *word* не є універсальними і залишаються суперечливими [are not uniform and remain controversial].

Така ситуація наочно демонструє можливі розбіжності у розумінні певних понять з одного боку вузькими фахівцями і з іншого боку широким загалом мовців, що не входять у фаховий соціум і послуговуються загально-мовною, наївною картиною світу. А в ній побутує загально відоме трактування слова: *word* [series of speech sounds

or its representation in writing that communicates a meaning]. Отже, *слово* – це одиниця значення, думки, поняття, ментальне відбиття певних сутностей, яке фіксоване графічно або фонетично.

Як вже зазначалось, фахові словники зазвичай диференціюють статус *лексичної* і *граматичної* одиниці мови, про що свідчать згадувані раніше відповідні дефініції, зокрема: [a word constitutes in any given instance either a *lexical word* or a *grammatical word*]. Проте побіжно зауважимо, що у виборці є також стаття, яка взагалі нехтує другим, граматичним статусом слова, це зокрема словник OLDТ, який веде мову виключно про фонетичне і орфографічне слово як значеннєву одиницю [a sound or a combination of sounds that form a meaningful element of speech; one of the above when written or printed, usually shown with a space on either side of it]. Водночас в цьому словнику (без спеціальних відсилок) фіксуємо окрему словникову статтю *word class* [one of the set of *grammatical* categories to which words can be assigned, e.g. The *black* in *black cat* is a member of the word class adjective]. Тобто розуміння того, що *слово* – це одиниця певного *граматичного* класу (із прикладу: *black* є прикметником, отже словом) відбито в загальному вокабулярі цього словника, але без яких-небудь перехресних посилань між відповідними статтями.

Решта словників містять розмежування лексичного і граматичного статусів слова, відсилаючи до статусу *граматичний* або через дефініційну ознаку [grammar], [grammatical], або опосередковано через ознаку [syntactically], [sentence]. Так, «Енциклопедія мови і лінгвістики» (EL&L) першою із двох семем лексеми *word* визначає [one of the two fundamental units of grammar (the other being sentence), that combines to form phrases, clauses, and sentences]. Словник Routledge інформує: [words can be defined syntactically as the smallest permutable and substitutable units of a sentence], а словник Д.Кристала містить дефініцію [a word is a *grammatical unit*, of the same theoretical kind as morpheme and sentence]. Отже ті словники, що розглядають слово не тільки як фонетичну/графічну значеннєву одиницю, але і як одну із двох базових граматичних одиниць мови (другою одиницею є речення), підкреслюють, що у різних комбінаціях *слово* утворює *фрази*, *клаузи* і *речення*. Стосовно речення слово трактується як найменша змінна і заміна (permutable and substitutable) одиниця речення. Граматична трактовка слова ставить це поняття в один ряд із *морфемою* і *реченням*. Девід Кристал чітко визначає ієрархічну позицію слова

в структурі мовних одиниць: [in a hierarchical model of analysis, sentences consist of words, and words consist of morphemes], «речення складається із слів, слова складаються із морфем».

Прискіплива увага до різних аспектів слова як мовної одиниці результується у фахових словниках великою наявністю більш специфікованих номінацій цієї одиниці: *orthographic word, phonological word, prosodic word, minimal word, full word, empty word, word form*. Звернімо увагу, що йдеться саме про цілісні номінативні одиниці, а не про описові словосполучення.

Порівнюючи *наївну* і *наукову* картини світу (КС), в тій їх частині, що стосується осмислення вербального, зокрема англomовного, означення феномену WORD/LANGUAGE/SPEECH, бачимо досить значну розбіжність. Принаймні наразі це можна стверджувати стосовно феномену *слово/word*.

Не фахове осмислення цього феномену відбито в *наївній* КС, чію вербальну репрезентацію було досліджено на матеріалі номінативного поля концепту **WORD**, укладеного із статей *загально-мовних* словників англійської мови. Детальний і всебічний аналіз представлений у першому дослідницькому розділі роботи.

Звертаючись до вже отриманих і проаналізованих даних і порівнюючи їх із новими даними, вилученими із *фахових* словників, констатуємо неспівпадіння *семантичного* обсягу лексеми *word* в загально-мовних і фахових словниках. Якщо лінгвістичні довідники обмежуються згадками про те, що слово є *найменший носій значення, значеннєвий елемент мовлення* [the smallest, relatively independent carrier of meaning; a meaningful element of speech], то загально-мовні словники, фіксують багату палітру відтінків такого значення, реєструючи до 12 семем (лексико-семантичних варіантів) полісемантичної іменної лексеми *word*. Дозволимо собі їх нагадати: 1. *слово як мовна одиниця у єдності форми і значення* [distinct meaningful element of speech or writing]; 2. *зміст того, що сказано* [smth said, utterance, remark, statement]; 3. *пліткі* [rumour]; 4. *новина* [news, information]; 5. *наказ* [order, command]; 6. *обіцянка* [promise, assurance]; 7. *пароль* [password, watchword]; 8. *розмова* [act of speaking]; 9. *сварка* [quarrelsome conversation, angry talk]; 10. *Слово Боже* [the Word of God]; 11. *лібрето, сценарій* [text of a play, opera; script]; 12. *приказка* [saying, proverb].

Розбіжності між науковою і наївною англomовною картиною світу вражаючі. Ядро вербального поля концепту **WORD**, яке в наївному сприй-

нятті є сукупністю більше десяти різних, хоча і взаємопов'язаних, смислових згустків, в науковому сприйнятті виявляється «глухим» до абсолютної більшості цих смислових згустків, залишаючи їх поза межами рефлексії як феноменів, що споріднені із лінгвістичним поняттям *слово/word*. Таким чином наукове і наївне трактування поняття *word* співпадають менше ніж на одну десятю, спільним виявляється лише: *слово є мовна одиниця у єдності форми і значення*.

Звертає на себе увагу ще одна різниця між *наївною* і *науковою* КС у їх відбитті у відповідних номінативних полях концепту **WORD**. Перш за все це значна *гомогенність* у трактуванні одиниці *word* різними загальними словниками, співпадіння переліку *семем* і схожість їх *дефінування*, а отже схожість *семного набору* цих номінативних одиниць. Розбіжності позицій, на яких стоять укладачі цих джерел, якщо такі існують, не експлікуються у межах словникових дописів.

Зовсім інша картина вимальовується у *науковій* картині світу як вона відбита у відповідних довідниках. Фахові словники і енциклопедії функціонують у межах фахового наукового дискурсу, в даному разі лінгвістичного наукового дискурсу. *Аргументативність* і *полемічність* такого дискурсу є однією із його засадничих рис, і вона часом знаходить свій відбиток навіть у таких «усталених» форматах, як фахові словники. Про це свідчать окремі риси наукової полеміки, що згадувались вище: *дефініційні ознаки* [difficulties, problems, differentiations, discussion], поліфонія голосів і неспівпадіння точок зору фахівців на поняття, що дефінується, ніяким чином не приховується. Слово визначається тим чи тим фахівцем в залежності від його (фахівця) наукової «афіліації»: [A word is characterizes by often contradictory traits depending on the theoretical background and descriptive context], пише словник Routledge. Дійсно, фахові словники, дефінуючи номінацію мовного феномену *word* (а, як потім показує аналіз, і інші мовні феномени), можуть у різний спосіб використовувати більш чи менш широке тло загальнонаукових лінгвістичних розвідок із аспектів, дотичних до дефінованої одиниці, в тому числі за рахунок різних зовнішніх посилань, які виводять користувача за межі ядра поля *word* у маргінальну зону.

Попередньо робимо спостереження, що ядро номінативного поля концепту **WORD** в його *науковому* варіанті представляє собою складне сплетіння трактувань феномену *слово* різними науковцями, які полемізують один із одним. Про

це свідчить строкатість дефініцій, не ідентичність переліку дефініційних ознак *слова* у різних джерелах, нерідко експлікація полеміки як такої і апеляція до інших точок зору і теорій інших науковців.

Повертаючись до загальної характеристики **ядерної зони** поля **WORD**, нагадаємо, що ця зона конститується статтями чотирьох фахових джерел. А дивлячись на *межу* ядерної зони, бачимо, що вона є різною у кожного із конституентів.

В половині випадків ця *межа* є чіткою і *непроникною*, такою, що відокремлює відповідну словникову статтю у самостійний і самодостатній комунікативний продукт. Це словники EL&L та ODLT. У них взагалі відсутня експлікація можливої поліфонії трактувань і згадки про інші позиції науковців. Теоретично розмірковуючи, користувач такого словника отримує тлумачення поняття *word* і на цьому завершує комунікацію, його не інформують про наявність інших точок зору на дефіноване поняття і не переадресовують до якихось інших джерел інформації.

Друга половина ядерної зони поля **WORD** має *межу прозору*, тобто таку, що маркує словникові статті як *відкриті* комунікативні продукти. Словникові статті *word* в Routledge і Crystal через мережу посилань простягають чисельні смислові «ниточки» від себе до інших дефінітивних статей цього ж джерела (це *внутрішні* посилання) або інших джерел (це *зовнішні* посилання), такими джерелами виявляються певні наукові публікації, що висвітлюють інакше бачення дотичної проблеми. Дискусійність і поліфонія наукових тлумачень експлікується у різний спосіб.

Стаття наукового словника, *від якої* тягнеться «ниточка» посилання, визначається нами як *материнська*; а статтю, *до якої* тягнеться «ниточка», визначаємо як *посилочну*, адже на неї спрямоване посилання, що скеровує користувача до цього джерела інформації.

Посилання в тексті фахових статей обов'язково марковані. *Зовнішні* посилання маркуються у два можливі способи: або у вигляді **References** в кінці статті (перелік джерел із зазначенням вихідних бібліографічних даних), наприклад, (References: Di Sciullo, A.M. and E.Williams. 1987. On the definition of word. Cambridge, MA.), або через ука-

зання прізвища науковця і в дужках року видання відповідної публікації, наприклад, [See Matthews (1974) for summary and critical views...].

Внутрішні посилання маркуються *шрифтовим акцентом*: це означає, що певне слово/словосполучення друкується таким чином, що воно виділяється на тлі графічного масиву цілісного тексту дефінітивної статті. Тип шрифтового акценту і його функціонал регламентується і окремо обговорюється у вступній частині у кожному довідниковому виданні, це може бути жирний шрифт, підкреслення, збільшення кеглю. Таке графічне виділення сигналізує користувачеві про можливість/бажаність звернутись в межах цього ж видання до *окремої* статті (*посилочної*), що має заголовне слово ідентичне тому, яке виділене шрифтовим акцентом в *материнській* статті. У тому випадку, коли користувач послуговується запропонованою можливістю, його тезаурус розширюється, адже *материнська* і *посилочна* статті у сукупності більш різнобічно висвітлюють обговорюваний феномен.

Висновки.

Інакше кажучи, у поліфонію тлумачень, що містяться у статтях, свій внесок також роблять і численні посилання, які спрямовують користувача до *іншого* комунікативного продукту як джерела наукових знань. Половина словників пропонує читачеві розширити його теоретичну складову лінгвістичного знання за рахунок або використання інших статей цього ж джерела (*внутрішні* посилання), або якогось іншого фахового видання (*зовнішні* посилання).

Кількість внутрішніх і зовнішніх посилань дуже варіативна (від 9 до 48) і певним чином корелює із обсягом статті, нагадаємо, короткі словникові статті (36 і 182 сл.) не містять посилань зовсім. Стаття довжиною 248 слів (Routledge) вже включає 9 посилань, а найдовша стаття Crystal (798 сл.) 48 разів відсилає користувача до інших джерел інформації.

Ці посилання разом із змістом відповідних повідомлень (*посилочних* статей) і пучком їхніх власних відсилок (до *посилочних* статей II ступеня) складають *периферійну*, а потім і *маргінальну зони* концепту в науковій картині світу. До їх аналізу переходимо у наступному параграфі.

Список літератури:

1. Карпенко Ю.О. Вступ до мовознавства. Київ : Академія, 2009. 334 с.
2. Кочерган М.П. Вступ до мовознавства. Київ : Академія, 2000. 368 с.
3. Кубрякова Е.С. Особенности речевой деятельности и проблемы внутреннего лексикона. *Человеческий фактор в языке. Язык и картина мира*. Москва : Наука, 1991. С.141-172.
4. Кубрякова Е.С. Язык и знание: На пути получения знаний о языке: Части речи с когнитивной точки

зрения. Роль языка в познании мира Рос. Академия наук. Ин-т языкознания. Москва : Языки славянской культуры, 2004. 560 с.

5. Попова З.Д., Стернин И.А. Когнитивная лингвистика. Москва : АСТ: Восток-Запад, 2007. 314 с.

6. Теркулов В.И. Части речи и тождество номинатемы. *Человек. Язык. Культура: сборник научных статей, посвященных 60-летию юбилею проф. В.И.Карасика: в 2-х частях.* Изд-е 2-е испр. Часть 1. Киев: Издат. дом Д. Бураго, 2013. С.25-31.

7. Швачко С.А. Диахроническая память слов. *Человек. Язык. Культура: сборник научных статей, посвященных 60-летию юбилею проф. В.И. Карасика: в 2-х частях.* Изд-е 2-е испр. Часть 1. Киев: Издат. дом Д. Бураго, 2013. С.166–173.

8. Biber D. et al. Longman Grammar of Spoken and Written English Forword by K. Quirk. Lnd.: Pearson Education Ltd, 1999. 1204 p.

9. Chafe W. Discourse, Consciousness, and Time. Chicago, Lnd: University of Chicago Press, 1994. 327 p.

10. Langacker R.W. Concept, image and symbol: The cognitive basis of grammar. Berlin. 1991. 300p.

Матеріал дослідження

11. Online Cambridge dictionary. URL: <http://dictionary.cambridge.org/dictionary/>

12. Online Webster dictionary. URL: <https://www.merriam-webster.com/>

13. Online Macmillan dictionary URL: <http://www.macmillandictionary.com/>

14. Online Oxford dictionary URL: <https://en.oxforddictionaries.com/>

15. The American Heritage Dictionary of the English Language, Fifth Edition copyright 2017 by Houghton Mifflin Harcourt Publishing Company. URL: <https://ahdictionary.com/word/search.html>

Smaglii V. M. THE REALISATION OF THE WORD NUCLEAR CONCEPT IN THE SCIENTIFIC WORLDVIEW

The article analyzes the implementation of the WORD nuclear concept, which is the part of the integrated concept of WORD / LANGUAGE / SPEECH, and compares its differences with the naive world picture. The component analysis of the noun word distinguishes a certain bundle of semes explaining its definitive features. The nuclear area of the field consists of interpretative word articles formed from materials analyzed in a sample of lexicographic sources. Relevant articles receive nuclear status. Defining the scientific term word, vocabularies distinguish certain components of the meaning of its terminological designation (we refer to them as seme nominative units of word). Analyzing these seme explicable attributes - words and phrases makes up the nominative word unit. The differences between the scientific and naive English-speaking picture of the world are striking. The core of the verbal field of the WORD concept, which in naive perception is a collection of more than ten different, though interconnected, semantic clots, in scientific perception is "deaf" to the vast majority of these semantic clots, leaving them beyond reflection as phenomena, linguistic concept of word. Thus the scientific and naive interpretation of the word concept are less than one-tenth, the only thing that is common: the word is a linguistic unit in the unity of form and meaning. Returning to the general characterization of the nuclear zone of the WORD field, we recall that this zone is constituted by the articles of four professional sources. And looking at the border of the nuclear zone, we see that it is different for each constituent. In half the cases, this boundary is clear and impenetrable, separating the corresponding vocabulary article into an independent and self-sufficient communicative product.

Key words: *morpheme, lexeme, speech unit, definition, sememe, nuclear zone, concept.*